

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden September 26 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

Hollandiai Monarchia.

Ez az új Ország nem régiben kezdődött, és csak a' Bétsi Congressuban emeltetett az Európai magokban fennálló nagyobb hatalmasságoknak rendibe a' Fels. Pruszsiai Király igen hathatós közbenjárására. Mivel az Orániai ház a' mult század végén sok viszontagságokon ment által, és hogy egészen el nem nyomattatott, egyedül a' Fels. Pruszsia Királyoknak köszönheti, a' kik mind az avval való atyafiságos szövetségre, mind tulajdon hasznokra nézve, szüntelen azon igyekeztek, hogy az *Orániai* fejedelmi házat lassan lassan hatalmassabbá tehessek, és az Európai elsőrangú fejedelmeknek közibe ültethessék. Végre is vitték szándékokat, az Európai leghatalmassabb Fejedelmeknek, nevezetesen a' Fels. Ausiriai és Orosz Császároknak és az Angliai Kir. uralkodó háznak hathatós segítségek által. E' dolgot leginkább sürgette a' Fels. Pruszsiai Király, kinek testvérhúga *Wilhelmina Louisa* a' mostan királyságra emeltetett Orániai hertzegnnek *VI - dik Wilhelmnek* még most is életben lévő kedves élete párja.

A' Hollandiai Karok és Rendek már egyszer az új Constitutiót elkészítették, de az közönséges kedvességet nem nyervén, a' Hollandiai Karoknak és Rendeknek közönséges megegyezésekből más újabb Consti-

tutióknak készítésére léptenek, és a' mult Augustus 24 - dik napján el is végezték vala. Ezt az új Constitutiót, melly 234 tizikelyekből áll, egész mivoltában lehet a' *Haa - gai* Staats - Courant nevezetű Niederlandi újságlevelekben olvasni.

Ezen Constitutió szerént Hollandia Ország 17 tartományokból fog állani a' Luxemburgi nagy hertzogségen kívül. 2 - or Ennek koronája *Fridrik Wilhelm* Orániai Nasfsaui herczegnek, és az ő férjfi alá felé nyúló maradékinak adatik örökségül, még pedig úgy, hogy mindenkor az első szülött férjfi maradék birja ezen Országot; hogy ha ez az ő testvérjei és ezeknek magzatjaik elfogynának, azon esetben az Orániai - Nassaui házból való Királynak leányára háramlik az Ország, az első szülöttségnek jussa szerint. Hogyha mindazáltal az uralkodó Királynak semmi leánya nem marad, ebben az esetben a' Király leányának férjfi maradékira száll a' Hollandiai Királyságnak jussa; hogyha mindazáltal az utolsó Királynak semmi férjfi maradékai nem maradnak, ezen esetben az ő leányai közül a' legöregebbre száll a' Királyság, úgy mindazáltal, hogy a' férjfi maradékoknak mindenkor elsőbbi jussok leszen arra, és a' férjfiak között is az idősebb az ifjabbakat elmellőzi, és mindenlineában a' férjfiak a' leányokat. — A' Király semmi más koronát nem viselhet. — Az:

uralkodó fejedelem széke nek mindenkor az Országban kell lenni.

A' Királynak esztendeig való jövedelme, mellyet a' Státus kaszszájából fogja huzni, egy milliom, négy száz ezer forintra megyen; az ő számára nyári és téli paloták épitetnek, de azoknak fenntartására száz ezer forintnál többet fordítani nem lehet. — Az özvegy Királynének esztendeig való jövedelme száz ötven ezer forintra megyen. — A' Királynak leg idősebb fija vagy a' korona Örökös Orániai hertzegei titulussal fog élni, és esztendei jövedelme száz ezer forintra megyen, minekutánna életének 18-dik esztendejét eltölti és ha megházasodik, ezen jövedelme két annyira szaporitatik. A' Király a' maga életének 18-dik esztendejében férjfi korába lép. A' kisedekorú királynak tátorjai a' királyi ház tagjai, és az ország némelly nevezetesebb lakosai közül fognak választatni. Az alatt az idő alatt mig a' király a' tutorság alatt leszen, egy Regens fog a' királyi hatalommal birni. Egy Státustanáts fog felállitatni, 's annak tagjait a' király ki fogja nevezni. A' Generál státusok, kik a' Niederlandi népnek képviselői, két kamarából állanak. Az egyik azon kamarák közül 110 tagokból áll, 's azokat a' tartománybeli városok kinevezik; a' másokban 40-nél kevesebb, 's 60-nál több tagok nem lehetnek, a' kiket a' király kinevez, 's a' hivataljokat életek napjáig viselik. A' tartományoknak Karjai a' nemeségből, a' városaikból, és a' földmivelőkből áll. Minden lakosnak tulajdona megsérthetetlen leszen, és azt nem másként, hanem ha a' közjónak előmozdítására, és költsönfejében lehet elvenni. Minden le árestálást a' politzia köteles a' helybéli birónak tudtára adni és a' leárestáltatott személyt három nap lefolyása alatt annak kezébe által adni. A' jószágát elfoglalni senkinek semmi esetben nem lehet. A' főben járó szententziákban a' bűnnek mivoltát, és a' törvénynek azon tikkelyét is, mellyhez képest olyan szenten-

tzia mondatott valakire, nyilván ki kell tenni. A' polgári bűnökre hozattandó törvénytételekben is minden indítóokokat szükség feljegyezni. Az egész országra nézve egy fő törvénytészék, a' *Belgiomi Fő Tanáts* neve alatt fog felállitatni. Minden tartománynak különös törvénytészéke leszen. Nem külömben kiki a' maga vallását szabadon gyakorolhatja, és a' minden féle vallású polgárok ugyan azon egyenlő jusokkal éljenek, és egyenlő jusokkal birjanak, akár a' polgári, akár a' politika hivataloknak megnyerésekben. A' nemzeti hadi seregeknek ötöd része békesség idejében honnyokba elbotsáttatik. Ezen új Constitu-tzióknak fogantatos gyakorlásba való béhozata végett, minden hivatalosokat mostan legelőször kinevez a' Király.

Néhány napoktól olta számos Orosz hajók érkeztek meg a' *Rotterdami* kikötőhelyben, a' mellyeken sok liszt, füstölt hús, és más eleség a' Cs. Orosz ármáda számára találatnak: de minthogy ez a' mostani, olly hamar elvégződött báborúban az Orosz ármádának azon eleségre szüksége nintsen, azért az közönségesen eladattatik. Azon Orosz hajós katonaságnak helyes maga viséletét a' Rotterdami polgárok, kiknél kvártélyokon vannak, nem tudják eléggé dicsérni.

Minthogy, valamint más Európai nagyobb 's kissebb Státusokra, úgy a' Niederlandi királyságra nézve is, bizonyos pontokat, határokat, és szükséges változásokat az Európai Hatalmasságoknak köz megegyezésekkel határozott meg a' Bétsi Congressus, azért az azon Congressus végzésében foglalt, a' Niederlandi monarchiát illető pontokat érdemes Olvasóinkkal közleni szükségesnek tartjuk, melly pontok e' következők: Tzik. 65. *A' Niederlandi Királyságnak felállitása.* Az ennekelötte úgy nevezett szövetséges Belgiomi, és a' régi Belgiomi tartományokat, az alól következő tikkelyben kiszabott határszélekig való kiterjedésekben, az azon tikkelyben

megnevezett tartományokkal és birtokosságokkal együtt az *Oraniai - Nassaui* kir. Hercege a' *Niederlandi Királyság* neve alatt fogja ennekutanna birni. Az *Oraniai - Nassaui* háznak titulását, és a' királyi jusait minden hatalmasságok meg esmérük.

Tzik. 66. *A' Niederlandi Királyság határjai.* Azon linea, melly közben a' Niederlandi Országot formáló tartományok foglaltatnak, ekképpen vagyon elhatározva. Ezen linea a' tengernél kezdődik, és a' Niederlandi tartományok a' Franciaország felé való határszélek mentiben terjed ki mind addig, valameddig az 1814 - dik esztendőben Május 30 - ik napján meghatározott vala, t. i. a' *Maas* folyóvizéig, annakutánna pedig ugyan azon határok mentiben egész a' Luxemburgi herczegségnek régi határjáig. Ezen partról nyúlik az ezen most említett herczegség, és a' régi *Lüttichi* Püspökség közt való határ lineáján, egész (dél felé *Deiffeltől*) ezen Kantonnak napnyugoti határszéléig, és a' *Malmedy* Kantonnak határjáig egész addig a' pontig, a' hol utóbbi határok az *Ourthei* és *Roeri* régi osztályok közt való határlineákat érik; onnan pedig megyen egész az hajdani francia Országi *Eupen* nevű kantonnak határjáig, a' *Limburgi* herczegségben, és ezen kantonnak napnyugoti határja mentiben észak felé, a' régi francia Országi *Aubel* nevezetű kantonnak egy kis részét jobjára hagyván mind addig a' pontig, a' hol az előbbeni *Ourthei*, az *Alsó - Maasi*, és *Roeri* osztályok együtt határosok; ezen pontoktól fogva következik azon lineának a' határszéle, a' melly ezen két utolsó osztályokat egymástól elválasztja, míg a' *Worm* vizét (melly a' Roer vizébe omlik) annakutánna pedig ennek a' viznek folytában, egész addig a' pontig, a' hol azon linea e' két osztályoknak határjait éri, ugyan ezen osztályok határlineáján dél felé *Hillensbergtől* (az hajdani *Roeri* Osztályban) innen észak felé *Hillenberget* jobb felől hagyván, a' *Pittardi* kantont csak nemkét felé elosztván, *Sittardot*, és *Süsterent* baljára elha-

gya, 's ugy egész a' régi Hollandiáig kiterjed; onnan pediglen az említett Hollandiát balól el-mellőzvé, annak napkeleti határlineája mentiben addig a' pontig, a' hol ez a' határlinea a' hajdan Austriához tartozott *Gelderni* herczegséget *Rüremondenél* éri, és ezen a' tartományon, *Swalmentől*, észak felé Hollandiának napkeleti véghatára felé fordúlvan, továbbá kiterjed.

(A' többi következik)

Frantzia Ország.

A' *Párisi* közönséges újságlevelekben, nevezetesen pedig a' *Monitörnek* e' folyó holnap 12-dik napján költ darabjában is a' következő két levelek találtatnak, a' mellyeket t. i. a' Francia Országi mostani politzia minister az *Otrantói* herczeg, a' közelebb mult esztendőnek Aprilis holnapjában, az *Artesiai* Grofhoz, és a' *Napoleonhoz* intézett légyen, és a' mellyeket az Angliai újságlevelek, mellyekben legelőször is kiadattattak, valódiaknak lenni általának:

Az Otrantói Herczeg, 1814 - ben Aprilis 23-ik napján költ, és Monsieur Eö Kir. Herczegségéhez küldött irásának leírása.

Kegyelmes Uram! Azon iparkodtam, hogy *Napoleon* Császárnak, a' kinek miniszterje tiz egész esztendőig voltam, végső szolgálatot tegyek. Jónak ítélttem lenni, hogy azon irásomat, a' mellyet ő hozzá küldöttem, a' Kir. Herczegségeddel közöljem. Az ő sorsát hideg vérrel el néznem lehetetlen, minekutánna az, azon Hatalmasságoknak szánakozásokat is, kik őtet meggyőzték, magára vontá. De a' *Francia Ország*nak és *Európának* leg nagyobb java, a' mellynek elérésére minden igyekezetünket 's áldozatinkat kell fordítanunk, a' népeknek és az uralkodó Fejedelmeknek, az eddig tartott annyi háborúságok 's szerentsétlenségek után való tsendességekben áll; de ezen tsendességet, bár melly erős fundamentomokra építtessen az, soha nem lehet eléggé bátorságossá 's állandóvá tenni, valameddig *Napoleon* Császár

) **

az *Elbai* szigeten maradna. *Napoleon* ezen a' szigeten, az *Olasz*, 's *Francia* Országra és az egész Európára nézve a' volna, a' mi a' *Vezuvius* hegye *Nápolyra* nézve. Én egyedül az új világot, és az egyesült (*Amerikai*) Státusokat az ő lakására alkalmatosoknak lenni látom, a' hol ő semmi veszedelmes koholásokat nem mivelhet."

Úgyan *Azon Otrantói Herceg* 1814 *Aprilis 23-dik napján* költ és *Napoleon Császár*hoz intézett levelének mássa pedig ez volt:

„*Felséges Uram!* A' midőn *Francia* Ország, és *Európának* egy része a' *Felséged* lábaihoz borulva feküdt, bátorkodtam én *Felségednek* mindenkor megmondani az igazat. Most, a' midőn *Felséged* szerentsétlenségben vagyon, attól tartok, hogy ne talántán a' *Felséged* érezhetőségét sokkal inkább fel ne gerjeszsem, ha az egyenes szívűség szavaival beszéllek *Felségedhez*; de azonban ezen egyenes szívűségem kinyilatkoztatásával tartozom *Felségednek*, mivelhogy az hasznos, sőt szükséges leszen *Felségednek*."

„*Felséged* az *Elbai* szigetet menedék-helyül, és az azon való öszve nem szoritott uralkodást elfogadta. Nagyon figyelmezek én mind arra, valamit tsak ezen fő hatalommal való birásról beszélnek. Én kötelességemnek lenni tartom azt, hogy *Felségedet* bizonyossá tegyem arról, hogy ezen szigetnek fekvése Európában nem illendő *Felségedre*, és hogy egy fő hatalommal bíró fejedelemnek titulusa még kevesebbé illendő ahoz, a' ki egykor irtóztató nagy Országon uralkodott vala."

„Kérem azért ohajtva *Felségedet*, hogy ezen két pontot józanúl gondoljameg, és valóban meg fogja látni a' *Felséged*, hogy melly helyesek légyenek azok."

„Az *Elba* szigete nem messze fekszik *Afrikától*, *Görög* és *Spanyol* Országoktól; az *Olasz* és *Francia* Országok tengeri partokkal tsak nem határos. A' tenger, a' szél, és valamely kiseded hajó ezen sziget-

ből egykor eltalálja vinni *Felségedet* azon Országokba, a' mellyek a' békételen mozgásoknak a' változó történeteknek, és a' revoluzióknak vagynak kitétetve. Még állandó tsendesség nints sehol. A' népeknek ezen nyughatatlan állapotjában egy olyan gondolkodású férjfi mint a' *Felséged*, mindenkor gyanusnak fog az *Európai* Hatalmasságoktól tartathatni; *Felséged* a' nélkül, hogy valamint vétkezne, könnyen elvádolatik, és a' nélkül, hogy tulajdonképpen gonosztévő volna, sok roszt okozhat; mert a' szűnet nélkül való békételenség nagy baj mind az uralkodó fejedelmekre, mind pedig a' népekre nézve."

A' *Francia* Orzági Király, a' ki most a' trónusra lép, kíván egyedül az igazság szerint uralkodni; de *Felséged* jól tudja azt, hogy egy királyi szék mennyi indulatoktól vétettetik körül, és hogy a' gyűlölség melly nagy tsalfasággal a' rágalmazást az igazságnak köntösébe felöltözteti."

„Azon titulusok, mellyeket *Felséged* megtartott magának, minthogy mindenkor arra emlékeztetik, hogy mennyit elvesztett *Felséged*, nem egyébre szolgálnak, hanem ha a' *Felséged* szenvedéseinek neveltetésére; azok nem mint a' volt annyi nagyságának maradváuyi, hanem mint annak hijába való képzelése nézettetnek. Sőt azt állitom, hogy azon titulusok távól lévén attól, hogy tiszteletére szolgáljanak, a' *Felségedet* mind nagyobb veszedelmekre ejtik. Azt fogja a' világ mondani, hogy *Felséged* azokat magának tsak azért megtartotta légyen, mivel az előbbeni jusairól le nem mondott volna. Azt fogják mondani, hogy az *Elba* szigete azon támasz pontja, a' mellyről *Felséged* az egész világot zürzavarba hozni igyekezne."

„Engedjeme *Felséged*, hogy a' gondolatimat szabadon kimondhassam, a' mellyek a' józan megfontolásnak következtetéséből Ditsősségesebb 's vigasztalóbb volna *Felségedre* nézve, ha mint magános ember további életét folytatná, 's erre nézve *Felsé-*

ged legjobb lakó helyet az északi Amerikai egyesült Státusokban talál.“

„Ott Felséged új életet egy új nemzet között élhet, melly nemzet a' F. d. elmébéli talentomait tsudálja, 's azoktól nem félhet. Ott a' *Franklin*, *Washington*, és *Jefferson* hazájokban a' részre nem hajló törvényeknek oltalma alatt élhet a' Felséged, 's az Amérikiaknak megfogja mutatni, hogy ha azok a' Felséged alatt születettek volna, a' F. d. azoknak érzéseiket, gondolatjaikat, 's kívánságaikat magáinak tartotta, 's azoknak erköltseiket, és szabadságaikat az egész világ uradalmának eleibe tette volna.“

A' *Ney* Franczia Marsalnak védelmezésére *Berryer* nevü prókátortól három árkus nyomtatásban kiadott mentő írás azon most nevezett Marsalt a' legártatlanabb férjfiunak a' világon lenni állatja, és azt mondja, hogy mind arra a' mit mivelte a' Marsal, őtet a' hazájához való szeretete és hazafiui felette nagy buzgóságára indították legyen! Huszonöt esztendőig, ugymond azon írás, nevezetes volt Marsal *Ney* mint nagy hadi vezér. Az ő egyetlenegy hibája egy bizonyos tüzességében állott. Több mint 50 rend szerént való tsatákban viaskodott, több mint 500 kissebb ütközetekben hartzolt, ditsősséges sebekkel rakattatottmeg ez a' Marsal, mellyért is a' derék vitézek közül való derék vitéznek nevét nyerte vala, ő az Orosz birodalomból való visszavonúlaskorsok familiáknak tartottamcg az ő gyermekeiket, és már annakelőtte sok emigransokat, kik német országon kezére kerültek tulajdon élete veszedelmével mentettmeg a' haláltól. Spanyol Országban és Helvetziában emberiséggel bánt mindenekkel. Ő *Bonaparténak* nem aldozott soha; 1814-dik esztendőben *Ney* adta *Bonaparténak* eleibe azon projektumot, hogy nints egyéb hátra, hanem, hogy lemondjon a' trónusról. A' maga heves karakterje mellett, egyedül azon egy indulatjától, t. i. a' hazához való szerete-

tétől el vala ragadtatva. Mi okból vetemedett volna *Ney* az alávaló árulásra? Mit kívánhatott ő magának? A' katona ditsősséget és megkülömböztetést? A' meg volt nékie. Gazdagságot? az is volt meg nékie. A' midőn a' *Bonaparte* Franczia földre való szállásáról azon váratlan hírek megérkeztek, *Ney* akkor a' maga *Páristól* 30 óra járásnira fekvő *Chateaubrun* nevü jószágában vala pedig minden titkos értekezés nélkül. Mártzius 6-ik napján azon parantsolatot vette a' hadi ministertől, hogy haladék nélkül menjen a' 6-dik katonaosztályhoz. *Ney* nem tudta, hogy mi okból? de *Párisban* a' *Bonaparte* visszajövetelét megértette. Audientziat nyért Eő Felségénél, és annak bizodalmas vele való beszédjétől felbuzditatván, szives részvétellel vala azon gondoskodás eránt, a' mellyel mindenek akkor tele voltak. Azon bátor beszélésben, mellyet a' Királyhoz tartott, semmi tsalfaságnak nem kellett lenni. Közönséges hir volt, hogy néki a' király 500.000, mások szerint pedig 6, vagy 7, vagy 800.000 frankot adott 's azzal hűségében megerősíteni igyekezett volna. Ez nem igaz. Sem a' Király, sem annak valamelly ministerje sem adott *Ney* Marsalnak sem 500,000 frankot, sem pedig semmi más summákat. E' pontban Eő királyi Felségét tanúbizonyságúl hívja. Minnekutánna *Ney* a' Királytól elbutsúzott volna. *Besançon* felé elutazott vala, kevés idővel annakutánna a' sok hadi seregeknek *Bonapartéhoz* való által szökések értésére esett, mellyre nézve ő a' *Macdonald*, *Suchet*, és *Oudinot* Marsalokhoz küldött írásában azokat a' közönséges munkálódásra buzdította, semmi ártilleriára nem talált; azon holnap 11-dikén tudósította a' hadi ministert, hogy sajnállja a' dolgot, hogy *Bonapartét* még egy sem támadtameg eddig; 23-ikán irt *Oudinot* Marsalhoz, hogy a' hadi seregeknek érkezéseket postával szükség siettetni, hogy a' rozszat gyökerestül együtt elkelljen mettszeni,

hogy azon oktalan próbatételnek lehessen véget vetni a' sietség által 's a' t. Ney Marsalnak volt-é ekkor tsak legkisebb gondolata is az árulásra? Két katonát elváltoztattott öltözetben küldöttki a' végre, hogy a' *Bonaparte* mozgásait kikémtetjék. Hát gyan nem rendelte volt ő, hogy a' legelső strázsára, a' melly az ellenséggel legkisebb közösülést elkezd, kiki tüzet adjon? Egész Mártzius 13-dik napjáig Marsal Ney testével lelkevel szolgált a' Királynak. Az elkövetkezett 14-dik napján pedig az egész dolognak mivolta megváltozott vala. Egy tudósítás érte a' másikat, hogy a' hadi seregek *Bonapartéhoz* általmennek. A' Marsal tulajdon seregei közzé lázszató hirdetések kiosztattak vala; egy szóval ő nékie többé semmi ármádája nem volt. A' katonai erőszakkal fenyegették őtet, ha meg nem engedné, hogy *Bonapartéhoz* tsatolják magokat. A' Mártzius 13-dikát elkövetett éjjel *Bonapartétól* Commissáriusok jöttek, és *Bertrand* Generálistól egy írást hoztak a' Marsalnak. Ebben az írásban az foglaltatott vala, hogy *Bonaparte* a' maga próbatétele az Austriai Udvar egyetértésével mivel; hogy az Anglusok békényt szemmel elnézték az ő elszökését; hogy *Murat* győzedelmes lépésekkel Olaszországban előre nyomulna; hogy az Orosz hadi seregek a' magok távollévő hazájokba visszatértek légyen; hogy a' Pruszsia egyedül maga, a' Frantzia Országgal nem állhatna szembe; hogy *Ney* ellentállása haszontalan volna; hogy az Alhadnagyok és a' kának *Bonapartét* visszahívták volna; hogy ha *Ney* azoknak ellentállana is, nem egyebet, hanem irtóztató, hazafiak közt való háborút okozna. Mind ezen előadások, főképen pedig az utolsó arra vitték az ő fel-

tüzesedetű elméjét, és az ő megvakulása annál tökéletesebbé lett, minekutánna a' *Párisból* hozzá intézendő tudósításokra híjjába várakozott volna. Azon proklamatio, a' mellyet kihirdetett vala, tsak nem eleibe irattatott néki: Levelet irt *Bonapartéhoz*, a' mellyben ezeket mondotta: „En az Urral nem a' személyéhez való hajlandóságomból egyesülök öszve. Az Ur a' hazám tyranusa vala, az Ur búbánatba mindeneket és kétségbeesésbe sok familiákat hozott, és a' világ békességét semmivé tette, 's a' t. Esküdjön meg arra, hogy, minekutánna a' sors ismét vissza hívta volna, a' népet szerentséssé tenni fogja, és az Ország határjait hódoltatás végett soha által nem hágya. Ezen esetben ellent nem állok az Urnak.“ A' *Bonaparte Párisba* való bemenetele után *Ney* a' jószágába vissza vonúlt, semmi hivatait nem keresett, és többé *Bonaparte* előtt meg nem jelent. Minthogy a' haza veszedelemben forogni látszott, ő is a' Junius 18-ikán történt verekedésben kívánt részesülni, ő volt a' legelső, a' ki a' megverettetésnek egész irtóztatóságát azon holnap 22-dikén a' képviselők kamarájában megvallotta vala, és ha akkor a' békesség szerzettetett volna, híhetőképpen az idegen seregeknek bécjövetelektől ment maradt volna meg a' Fr. Ország. Marsal *Ney* hibát tett, de olly hibát, mellyre a' sors és a' környülállások kényszerítették nem pedig az árulás határozta őtet; ő a' maga lelki esmérete tsendeségében maga magát adta azoknak által, kik az ő személyének vigyázás alá való hozására voltak kirendelve, ő se nem bujtél, se nem szököttel sehova, minthogy ez az ő belső érzésével ellenkező vala, és most azon tanátsban tellyes bizodalmit helyhez-teti, a' melly őtet megitélni fogja.“

Sept. 23-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 349 1/4 forintot Váltótzedulában. Egy Csász. aranyért 16 forintot 20 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek

Nro. 44.

A' Magyar Kurir 77-dik darabjához.

Nagy Britannia.

Bonaparte Napoleonnak Sz. Ilonába való utazásáról e' folyó következő tudósítások jöttek ki *Londonban*: A' *Salvador* nevezetű Szicziai hajó *Romano* kapitány alatt, agy Angliai hajóval a' *Lissaboni* tengeren öszvetalálkozott, 's attól megértette, hogy azon hadi hajó, mellyet éppen magok előtt láttak, a' *Northumberland* légyen, a' mellyen *Bonaparte* mint fogoly utazik. — Ezen Szicziai hajó, kívánván *Bonapartét* látni, a' *Northumberland* felé evezett, a' mellyhez érkezvén, megis látta *Bonapartét* ki éppen a' hajó fedelén járt. A' szélkezdő lévén, *Northumberland* nagy sietséggel az utját folytatta.

A' Nagy Britanniai későbbi tudósítások, nevezetesen pedig a' *Morning-Chronicle* e' f. h. 9-ikén kiadott darabja szerént, egy hajó ismét szembe talált véle a' *Northumberland* hajójával a' tengeren; a' mint azon hajónak kapitánya beszélt, *Bonaparte* igen vigan vólt, 's kártyajárással sokat mulatozott.

Magyar Ország.

A' Felső Aszszonyunknak Magyar Országra való elmeneteléről, és ottan egyideig való tartozkodásáról ezeket olvasuk: „Eő Felső a' Császárné, az ifjú fő hercegekkel, és fő hercegaszszonyokkal egyetemben látogatásképen a' Gróf *Batthyan* *Antal* Kis-Bér nevezetű helységben, Ns. Komárom Vármegyében fekvő jószágára eljött, és egy egész hétig ott maradt. A' nevezett Gróf Ur mindeneket mivelt, a' mi csak ezen fő látogatást dicsőségesebbé, és

kedvesebbé tehetette. *Bétsből* teátruméneklőket, Budáról tüzjátékosokat és tsajkásokat hozatott. Az elsőbkek néző játékokkal az utóbbiak pedig egy fényes tüzi játék előadásával dicsőítették meg a' Császárné Eő Felsője neve napját, nem külömben az oda való széles tón tengeri ütközet, a' Felsőjes és fő vendégek mulattatásokra adatott elő.

A' nevezett Vármegyének Fő-Ispánya Gróf *Nádasdy Mihály* Eő Ex.ája, az Al-Ispány *Géczy Ferentz* Urral egyetemben az egész Vármegyéörvendetes érzéseinek eleibe terjesztésével köszöntötte meg a' Felsőjes Aszszonyt, nem külömben a' szomszéd Vármegyék deputátusok által a' Felsőjes Császári Ház eránt való mélységes tiszteleteket a' Császárné Eő Felsőjének, valamint a' Cs. Főhercegeknek és Hertzegaszszonyoknak kinyilatkoztatták, a' mellyet a' Fő vendégek nagy kegyességgel, és leereszkedéssel elfogadtak. A' szomszéd helységekről naponként számos emberek gyülekeztek öszve, kívánván a' Felsőjes Familia látásának szerentséjében részesülni. Aug. 29-ik napján hagyta oda a' Felső. Udvar azon mulatságos tájat, és az oda való lételének emlékezete valamint a' Grófi Familiában szinte ugy az egész Vármegyében örökké fennmarad.“

Posonyból a' f. bolnap 22-ikén költ tudósításokban ezeket olvassuk: *Lózonban* egy a' Gróf *Pálfi Stampfen* nevű uradalomához tartozó helységben, e' h. 18-ik napján az oda való kovátsnál tüz támadott, és minthogy nagy szél fujt, hirtelen annyira elhatalmazott a' tüz hogy 40 házakat, és 27 tsüröket minden ez idén betakart ele

séggel egyetemben rövid idő alatt megemiszttett.“

Elegyes dolgok.

A' *Vertus* mellett tartatott katona mustra alkalmatosságánál jelen volt Orosz hadi seregeknek száma 110,000-re tétetik; a' lovaság 36000 emberből, és az ágyúknak száma 4000 darabból állott. A' katonamustrálások 's mindenféle útközetbéli mozdulásoknak végezete után *Sándor* Császár nagy vendégséget adott a' szabad ég alatt, a' mellynél az ő Felsége szövetségesei, azoknak és az ő főbb rendű tisztjei résztvettek. Azonközben több ágyúsaivék is adattattak. A' nezőknek sokasága számtalan volt ottan. A' közkatonák kettős napfizetést kaptak, a' kik közt a' legtökéletesebb rend uralkodott.

A' *Gazette de France* nevű Francia zszurnál beszéli, hogy egy személy jelent meg légyen az Ain-Departamentnek némely helységein, a' ki azt mondotta, hogy ő *Bonaparte Napoleon*. Ezen szerentsekeresőnek, mint mondják, tsakugyan a' *Bonaparte*hoz nagy hasonlatossága, 's ennek testbéli formája is vagyon. Ezen személy *Helvetziának* vette útját, 's beszélte, hogy neki Olasz Országba kell menni. Nyomba követi őtet a' politzia. Az ő megjelenése azon a' környéken semmi változásokat nem okozott. — A' historiákban sok illy tsalárdságok taláztatnak, de mi nem olly időben élünk most, hogy az effélék fogantossak lehessenek.

A' feljebb említett két leveléről az *Otrántói* Herczegnek a' Monitor későbbi darabjában azt olvassuk, hogy sem az egyik, a' mellyet t. i. a' nevezett herczeg az *Artesiai* Grófhoz, sem pedig a' másiknak, t. i. a' *Bonaparte Napolconhoz* küldött levelének mássa, azon most nevezett *Artesiai* Gróf-

nak kezébe soha nem jutottak. Hogy a' *Bonaparte*hoz írott levele a' rendelt helyére elküldetett 's megérkezett légyen - é vagy sem arrol nem szól semmit a' *Monitor*, sem a' *Gazette de France*.

T u d ó s í t á s.

A' Nagybanyai Cs. és Királyi fő Bányász Tiztség által tudtára adatik a' két M. Hazának, hogy az itt való Kis Bányák környékének élettei való provideáltatása végett a' 22387 köblökből álló külömbféle életnek, nevezetessen *Tizta* buzának, *Rozsnak*, *Árpának*, és *Zabnak* szükséges administratiója közönséges *Kótyavetyéltetés* által a' leg oltsóbb áron magára válalándónak fog által adattatni. Ehezképpest mindnyájan, kik ezen administráltatásban részesülni kívánnak, a' most következő *Október* holnapnak 16-dik napján dél előtt tiz órára az itt való pénzverő ház épületében tartandó *Kótyavetyéltetés*hez ezennel meghivattatnak, azal a' hozzá tétellel, hogy minden ezen *kótyavetyéhez* szólló licitáns az hozzá alkalmaztatott lekötelező zálogos pénzzel, mely minden öt száz köből *Rozsnál* és *tizta* buzánál 500 fl. a' többi árához képpest lejjebb való életnél ugymint *árpánál* és *zabnál* pedig 250 fl. határozatik meg, provideálva légyen, és az egész zálog gyanánt szolgáló summát licitatio előtt le tegye. Ezen zálog pénz, mellyet azon felek, kik az administratióját a' meg határozott élet quantitásnak magokra válalják a' felséges aerariumnak bátorságára és *Securitására* való nézve le tenni tartoznak, depositumban fog maradni, mind addig, mig a' magára válalt mennyisége a' *Contractus* szerint fogadott életnek helyre fog szálitatni. A' ki ezen licitatioában részes nem lehet, annak a' licitatio végbe menetele után *Zálog* gyanánt le tett pénze vissza adattatik; ezen *Kötelezésen* kívül azonban senki ezen *kótyavetyéhez* nem botsáttatik. Költ Nagybanynán Sept. 4-ikén 1815.